

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

แรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้า เลือกศึกษา เปรียบเทียบการใช้ความอ่อนไหวของ
ประสาทความรู้สึกในงานเขียนของ โกลเล็ทและลู่วรรณนั้นมาจากบทความที่ชื่อว่า 'ลู่วรรณ
ลู่คนธา หรือ 'โกลเล็ท' แห่งเมืองไทย'¹ ในบทความนี้เปรียบเทียบให้เห็นความคล้าย
คลึงกันในการใช้ความอ่อนไหวของประสาทความรู้สึกในงานเขียนของ โกลเล็ทกับลู่วรรณ
ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจ น่าที่จะนำมาศึกษาหาเหตุผลต่อไปว่าเป็นเพราะ
สาเหตุอันใดที่ทำให้มักเขียนทั้งสองคนนี้ซึ่งอยู่กันคนละซีกโลก มีชีวิตอยู่ต่างยุคต่างสมัยกัน
ต่างใช้ประสาทความรู้สึกที่อ่อนไหวในงานเขียนมากเหมือน ๆ กันจนเป็นลักษณะเด่นในงาน
เขียนซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าทั้งสองใช้ชีวิตวัยเยาว์ใกล้ชิดกับธรรมชาติมากเหมือนกันและเพราะ
ความเป็นศิลปินที่มีอยู่ในตัว จึงทำให้ทั้งสองมีอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนเหมือน ๆ กันและอีก
ประการหนึ่งในการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับนักเขียนทั้งสองคนนี้อาจจะทำให้เห็นลักษณะที่
คล้ายคลึงกันในจุดอื่น ๆ อีก ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาให้กว้างขวางและลึกซึ้ง
ต่อไป

ประวัติของนักเขียนทั้งสองโดยย่อ

ประวัติชีวิตเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เข้าใจนักเขียนและผลงานของเขามากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้า
จึงเห็นสมควรที่จะนำจะหยิบยกขึ้นมากล่าวถึง เพื่อเป็นการแนะนำนักเขียน

¹ อนงค์นาฏ เมธาคณาวุฒิ, 'ลู่วรรณ ลู่คนธา หรือ 'โกลเล็ท' แห่งเมืองไทย',

โกแล็ตเป็นนักเขียนลึกลับที่เด่นมากในช่วงต้น ค.ศ. 20 เธอเกิดเมื่อปี ค.ศ. 1873 และเสียชีวิตเมื่อปี ค.ศ. 1954 ซึ่งตรงกับช่วงเวลาที่ถูกเรียกว่า 'La Belle Epoque' ของฝรั่งเศส เค่สลับถึงช่วงระหว่างสงครามโลกทั้งสองครั้งและช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งเป็นช่วงที่ศิลปะและวรรณคดีเฟื่องฟูมาก¹ โกแล็ตเป็นนักเขียนอิสระที่ไม่เข้าสังกัดหมู่คณะใด² งานเขียนของโกแล็ตจะไม่พูดถึงปัญหาต่าง ๆ ของสังคมแต่งงานเขียนของเธอจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติชีวิตของเธอเอง เป็นความทรงจำเกี่ยวกับชีวิตวัยเยาว์ของเธอเกี่ยวกับพืชและสัตว์ บางเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห้จิตใจของผู้อื่นและเกี่ยวกับความรัก แต่ทว่างานเขียนของโกแล็ตก็ได้รับการต้อนรับจากคนอ่านและได้รับการยกย่องจากนักวิจารณ์³ เพราะวิธีการเขียนที่เข้าระดับศิลปะของเธอเน้นคือใช้ความอ่อนไหวของประสาทความรู้สึกในการบรรยายจนโกแล็ตได้รับการยกย่องว่าเป็น 'นักเขียนที่ยิ่งใหญ่ที่มีสำนวนโวหารลละลวย'⁴

สาเหตุที่โกแล็ตเริ่มเขียนก็เพราะแรงสนับสนุนจากสามีคือ Henry Gauthier-Villars หรืออีกนัยหนึ่งคือ 'Willy'⁵ ซึ่งปรากฏเป็นนามปากกาคู่กับโกแล็ตในงานเขียน วิลลีเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่มองเห็นแววแห่งความสามารถของภรรยา จึงชักนำให้โกแล็ตเริ่มเขียนหนังสือเพราะในช่วงนี้คนที่เขียนกำลังเฟื่องฟูโดยที่ตัวเขาเองต้องการความมีชื่อเสียงและผลประโยชน์จากภรรยา⁶ ผลงานเรื่องแรก ๆ ของ

¹ Daniel Jourlait, La Maison de Claudine de Colette (Paris : Librairie Hachette, 1972), p. 3:

² Ibid.

³ Ibid.

⁴ Germaine Mason, A Concise Survey of French Literature (London : Arthur Barker Ltd., 1959), p.272.

'Colette was a great stylist with a remarkable virtuosity'.

⁵ Daniel Jourlait, La Maison de Claudine de Colette, p.6.

⁶ Ibid.

โกแล็ตคือชุด Claudine ได้แก่ Claudine à l'école, Claudine à Paris, Claudine en ménage, claudine s'en va ซึ่งเป็นงานชุดที่เกี่ยวกับประวัติชีวิตของเธอทั้งสิ้น¹ งานเขียนของโกแล็ตเริ่มมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองก็เมื่อเธอเข้าร่วมทำงานกับหนังสือพิมพ์ Le Matin² โดยเขียนพวกเรื่องเล่า และรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับละครลงในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้จนมีชื่อเสียงโด่งดังขึ้นเรื่อย ๆ³ ต่อมาเมื่อโกแล็ตหย่าขาดจากวิลลีเธอก็ได้ไปเป็นนักแสดงละครเวทีซึ่งบทบาทของเธอค่อนข้างจะโป้ ๆ เปส้อย ๆ เพราะเกี่ยวข้องกับฉากการแสดงบทรักและเป็นการแสดงที่อื้อฉาวมากสมัยนั้นเหมือนกับงานเขียนบางเรื่องของโกแล็ตนั่นเอง⁴ แต่โกแล็ตก็ประสบความสำเร็จทั้งสองทางเพราะความสามารถทางศิลปะของเธอ

ส่วนสุวรรณี สุคนธา หรือในชื่อสกุลจริงว่า สุวรรณี สุคนธ์เที่ยง เป็นนักเขียนที่อยู่ในยุคปัจจุบัณคือเธอเกิด ปี พ.ศ. 2475⁵ และเพิ่งเสียชีวิตในปี 2527 นี้เอง สุวรรณีเริ่มเขียนหนังสือเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2506 โดยเขียนเรื่องสั้นชื่อ ลตหมายถึงปูก ลงพิมพ์ในนิตยสารสตรีสาร โดยใช้นามปากกาว่า 'สุวรรณี' ส่วนนามปากกา 'สุวรรณี สุคนธา' นั้น ประมวล จุฬารูป เป็นผู้ตั้งให้ในปี พ.ศ. 2508 สุวรรณีประสบความสำเร็จตั้งแต่เขียนเรื่องสั้นเรื่องแรก และต่อมาเมื่อเธอเขียนเรื่องยาวเรื่องแรกชื่อ สายบ่หยุดเล่นห้หาย ก็ประสบความสำเร็จอีกเช่นกัน⁶

¹ Ibid., p.9.

² Ibid., p.5.

³ Maria Le Hardouin, Colette (Paris : Editions Universitaires, 1956), p.8.

⁴ Joyce M.H. Reid, The Concise Oxford Dictionary of French Literature (Oxford : Clarendon Press, 1976), p. 124.

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมศิลปากร, ประวัตินักเขียนไทย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การค้าสำเนา, 2520), 1 : 222.

⁶ เรื่องเดียวกัน.

สุวรรณีได้ให้เหตุผลในการหันมาจับงานเขียนหนังสือว่าเป็นเพราะเธอรักการอ่านมาแต่เด็กและเธอก็เริ่มเขียนในวัยที่ผ่านประสบการณ์ชีวิตมาแล้วพอสมควรประกอบกับความเชื่อมั่นในตัวเองว่าจะเขียนได้จึงลองเขียนดูและเธอก็ทำได้จนมีชื่อเสียงโด่งดังในที่สุด¹ งานเขียนของสุวรรณีออกมาในหลายแนวเหมือน ๆ กับลักษณะงานเขียนในปัจจุบันคือ เรื่องของเธอมีทั้งแนวพาฝัน แนวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมของเด็กวัยรุ่นที่ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว เรื่องในแนวนี้เธอจะได้รับแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ในครอบครัวของเธอเอง เพราะลูกชายของเธอติดยาเสพติดและต้องเสียชีวิตไปในที่สุดก็เนื่องมาจากปัญหาครอบครัวนั่นเอง นอกจากนี้ยังมีแนวเรื่องเกี่ยวกับสังคม เกี่ยวกับจิตวิทยา เรื่องประเภทลึกลับ เรื่องประเภทบันเทิงคดีซึ่งมาจากประสบการณ์ในการท่องเที่ยวไปในต่างแดนของเธอ และยังมีเรื่องสั้นซึ่งได้รับการยกย่องในหมู่นักวิจารณ์มากกว่านวนิยาย² เพราะความประณีตในการกล่าวถึงอารมณ์ของตัวละคร³ งานเขียนส่วนใหญ่ของสุวรรณีจะมีเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของเธอและคนที่แวดล้อมเธอเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่นใช้ฉากทางภาคเหนือซึ่งเป็นบ้านเกิดของเธอมา เป็นฉากในงานเขียนหลาย ๆ เรื่อง ตัวละครอยู่ในแวดวงศิลปะชั้นสูง พระลานสถานที่ที่เธอเคยศึกษา ตัวเอกเป็นแม่เฒ่าเหมือนเธอ จุดนิสัยของตัวละครส่วนหนึ่งก็คือจุดนิสัยของเธอเอง เช่นเป็นผู้หญิงที่เก่งกล้า ฉลาดทันคน ท้าทายและต่อสู้ชีวิต ลักษณะงานเขียนโดยทั่วไป ๆ ไปในทุก ๆ แนวของสุวรรณีมีความเด่นอยู่ที่สำนวน

¹ เรื่องเดียวกัน.

² รงค์ วงษ์สวรรค์, "สุวรรณี สุคนธา ดอกไม้ร้องไห้", เคล็ดนิวส์

(6 กุมภาพันธ์ 2527): 5.

³ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, "หัวเลี้ยวของวรรณคดีไทย" ใน วรรณวิถียากร-วรรณคดี, พิมพ์ครั้งที่ 2. (พระนคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 114.

ภาษาซึ่งเขียนด้วยนัยน์ตาศิลปินและคนส่วนใหญ่จะมีความเห็นคล้าย ๆ กันคือเห็นว่าสุวรรณีเขียนหนังสือเหมือนเขียนรูป¹ ดังที่รงค์ วงษ์สวรรค์ กล่าวถึงเธอว่า 'บางคนว่าหล่อนเขียนเหมือนเขียนรูป สบไวกับสีสันทันและไขว่คว้าอารมณ์อย่างมีน้ำหนักกับความจริงของชีวิต ...'² และ วาณิช จรุงกิจอนันต์ก็กล่าวถึงเธอว่า 'ภาษาและหนังสือของสุวรรณี ลุคนรานัน เป็นงานศิลปะ เธอสร้างงานศิลปะโดยเรียบเรียงเป็นตัวหนังสือให้เกิดความงามมีชีวิต มีสีสันทัน มีอารมณ์และความรู้สึก'³

จากประวัติชีวิตโดยย่อของนักเขียนทั้งสอง เป็นเครื่องสนับสนุนให้เห็นว่า โกลีตและสุวรรณีได้รับการยกย่องในเรื่องของการใช้ภาษาได้สัมผัสกับความเป็นศิลปินของเธอคือเป็นภาษาที่เต็มไปด้วยการให้สีสันทันและอารมณ์

ขอบเขตและวิธีการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อนี้จะเริ่มจากการวิเคราะห์ประวัติชีวิต ที่มีอิทธิพลต่อโกลีตและสุวรรณีในด้านการใช้ความอ่อนไหวของประสาทความรู้สึกในงานเขียน ประวัติชีวิตในส่วนที่จะนำมาวิเคราะห์ก็คือช่วงชีวิตวัยเยาว์ในชนบทของทั้งสองซึ่งแวดล้อมไปด้วยพืชและสัตว์ ความผูกพัน อย่างแนบแน่นของโกลีตและสุวรรณีที่มีต่อบ้านเกิดของเธอ ทั้งนี้จะกล่าวถึงสภาพชีวิตที่เธอต้องดิ้นรนต่อสู้ซึ่ง เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ทั้งสองยิ่งผูกพันกับบ้านเกิดมากยิ่งขึ้นจนต้องนำมากล่าวถึงในงานเขียนหลาย ๆ เรื่อง พื้นฐานทางครอบครัวที่เต็มไปด้วยความรักความอบอุ่นทำให้ทั้งโกลีตและสุวรรณีเติบโตขึ้นมา เป็นคนที่มีความละเอียดอ่อน อิทธิพลของแม่ที่มีต่อโกลีตอันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โกลีตเข้าใจธรรมชาติ

¹ นิพนธ์ (นามแฝง), 'พนักเขียนสุวรรณี', สกุลไทย 1244 (สิงหาคม 2521) : 44.

² รงค์ วงษ์สวรรค์, 'สุวรรณี ลุคนรา ดอกไม้ร้องไห้', เดลินิวส์, หน้า 5.

³ วาณิช จรุงกิจอนันต์, 'สิ้นกันวันนี้ ...สุวรรณี ลุคนรา', เดลินิวส์

ยิ่งขึ้น ตลอดจนสภาพชีวิตในชนบทซึ่งห่างไกลจากโลกแห่งวัตถุ นอกจากนี้จะกล่าวถึงความ
ความเป็นศิลปินของทั้งสอง มีเหตุผลหรือพฤติกรรมอะไรบ้างที่ทำให้ทั้งสองได้ชื่อว่าเป็น
ศิลปิน แนวศิลปินปรากฏมาตั้งแต่เมื่อไร ความเป็นศิลปินเป็นเหตุผลสำคัญอย่างหนึ่ง
ทำให้โกแลิตและลูว์รรณีมีนิยน์ตาพิเศษมองเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ละเอียดและลึกซึ้ง

เมื่อได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประวัติชีวิตแล้วก็จะชี้ให้เห็นการใช้ความไวของ
ประสาททั้งห้าและความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนของ โกแลิตและลูว์รรณีในการกล่าวถึงธรรมชาติ
และอารมณ์รักใคร่ โดยจะแบ่งกลวิธีการใช้ประสาททั้งห้าของโกแลิตและลูว์รรณีในการ
กล่าวถึงธรรมชาติออกเป็นสองวิธีคือ การใช้ประสาททั้งห้ากล่าวถึงธรรมชาติโดยตรงและ
การใช้ประสาททั้งห้ากล่าวถึงธรรมชาติโดยการเปรียบเทียบ ในส่วนที่เกี่ยวกับธรรมชาติ
จะดูการใช้สำกษุประสาทในการจำแนกสี แสง ในการให้รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับ
ลักษณะท่าทางของคนและสัตว์ การใช้मानประสาทในการจำแนกกลิ่นต่าง ๆ ในธรรมชาติ
การใช้โสตประสาทในการรับและจำแนกเสียงในธรรมชาติ การใช้ชีวภาพประสาทกล่าวถึง
รสต่าง ๆ ในธรรมชาติ การใช้กายสัมผัสในการกล่าวถึงความรู้สึกที่ได้รับจากการสัมผัส
กับสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ ส่วนในการกล่าวถึงอารมณ์รักใคร่นั้นก็จะแบ่งกลวิธีการใช้ความ
อ่อนไหวของประสาทความรู้สึกในการกล่าวถึงอารมณ์รักใคร่ออกเป็นสามวิธีคือ การใช้
ความอ่อนไหวของประสาทความรู้สึกในการกล่าวถึงอารมณ์รักใคร่โดยตรง การใช้ความ
อ่อนไหวของประสาทความรู้สึกในการกล่าวถึงอารมณ์รักใคร่โดยการเปรียบเทียบและ
กลวิธีการบรรยายฉากขณะแสดงอารมณ์รักใคร่ซึ่ง เป็นวิธีการที่ลูว์รรณีใช้แตกต่างไป
จากโกแลิต คือ โกแลิตจะกล่าวถึงอารมณ์รักใคร่โดยใช้ธรรมชาติภายนอกเป็นเครื่อง
เปรียบเทียบ แต่ลูว์รรณีจะนำธรรมชาติมาใช้กล่าวสลับในฉากที่บรรยายอารมณ์รักใคร่และ
ใช้เป็นฉากขณะแสดงอารมณ์รักใคร่รวมทั้งใช้ธรรมชาติเป็นสัญลักษณ์แทนอารมณ์รักใคร่ด้วย
พร้อมกันนี้ก็จะยกตัวอย่างงานของนักเขียนบางคนเขียนเกี่ยวกับฉากรักใคร่เพื่อเปรียบเทียบ
ให้เห็นลักษณะการเขียนที่เต็มไปด้วยความประณีตของ โกแลิตและลูว์รรณี

อีกประเด็นหนึ่งที่จะนำมาศึกษาวิเคราะห์ถึงการใช้คำและความเปรียบเทียบที่
แสดงถึงความอ่อนไหวของประสาทความรู้สึกของโกแลิตและลูว์รรณี โดยจะศึกษาว่า
โกแลิตและลูว์รรณีสร้างความเปรียบเทียบมาด้วยวิธีการอย่างไรและในการสร้างความ

เปรียบเทียบแต่ละวิธีนั้นใช้กลวิธีในการเปรียบเทียบแบบใดบ้าง เช่น ใช้กลวิธีการเปรียบเทียบแบบอุปมา หรือ *comparaison* ใช้กลวิธีในการเปรียบเทียบแบบอุปสัทสนธิ หรือ *métaphore* ใช้กลวิธีในการเปรียบเทียบแบบบุคคลาธิษฐานและใช้กลวิธีในการเปรียบเทียบแบบสัทพจน์ และภาพที่ได้อาจ วิธีในการเปรียบเทียบแบบต่าง ๆ เป็นภาพของสิ่งใด และจะศึกษาดูการใช้คำที่มีลักษณะเฉพาะตัวของลุ่มวรรณคดีด้วยเพราะเกี่ยวข้องกับความคิดป็นของเธอ

ในการศึกษาริ้วยในแต่ละหัวข้อนั้นจะทำกาเปรียบเทียบโกแล็ตและลุ่มวรรณคดีพร้อม ๆ กับชี้ให้เห็นลักษณะที่คล้ายคลึงและลักษณะที่แตกต่างกันไปด้วย

งานเขียนของโกแล็ตที่นำมาใช้ในการศึกษาได้แก่ Claudine a l'ecole, Claudine a Paris, Claudine en menage, La Maison de Claudine, Sido และ Les Vrilles de la Vigne, En pays connu ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติชีวิต, เกี่ยวกับบ้านเกิดของโกแล็ตและเกี่ยวกับธรรมชาติ รวมทั้ง Gigi และ Flore et Pomone ซึ่งมีลักษณะการใช้คำบางคำที่น่าสนใจจึงดึงมาเป็นตัวอย่างในการศึกษา ส่วนเรื่อง La Vagabonde, L' Entrave, L' Ingenue libertine เป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์รักใคร่ และเกี่ยวกับจิตของผู้หญิง

ส่วนงานของลุ่มวรรณคดีที่นำมาศึกษาได้แก่ ลุ่มลิตวี ลุ่มร้อยแล่งแดง เรื่องของเกด พระจันทร์สีน้ำเงิน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติชีวิตของเธอ เกี่ยวกับการกล่าวถึง ธรรมชาติ เรื่องคืนนี้ไม่มีพระจันทร์ ดอกไม้นโป้แดด ลุ่มยบหยุดเล่นหทัย กิ่งฟ้า เดือนดับที่ลุ่มทา แก้วฮ้าวในห้องแดง ลุ่มร้อยลุ่มวาท จะกล่าวถึงเฉพาะลุ่มที่ลุ่มวรรณคดีกล่าวถึงธรรมชาติและการใช้คำบางคำของลุ่มวรรณคดี เรื่องความรักครั้งสุดท้าย รวม เรื่องลุ่มชู้ต คืนเหงาที่เหลือแต่ดาวเป็นเพื่อน บางทีพรุ่งนี้จะเปลี่ยนใจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์รักใคร่ อารมณ์เหงาว่าเหวของผู้หญิง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับงานของนักเขียนทั้งสองคนนี้ต่อไป และเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษางานเขียนของนักเขียนคนอื่น ๆ ซึ่งใช้ลักษณะความอ่อนไหวของประสาทความรู้สึกในงานเขียนเช่นเดียวกับโกลีแอตและสุวรรณี ลุคนรา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย